

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoCsp/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119423991
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6119423991.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zast. JUDr. Oskarom Chnápkom, advokátom, so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanej V. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G.. XXX/X, XXX XX B., v konaní o zaplatenie 5 055,95 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 21Csp/21/2020 - 141 zo dňa 22. júna 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 5 055,95 Eur so zmluvným úrokom 19 % ročne zo sumy 3 465,35 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 3 465,35 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (I. výrok) a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 % a to v lehote do 3 troch dní od právoplatnosti rozhodnutia Okresného súdu Lučenec o výške tejto náhrady (II. výrok).

1.1 Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 05. 11. 2019 domáhal zaplatenia sumy 5 055,95 Eur s príslušenstvom titulom nesplateného zosplateného úveru poskytnutého žalovanej na základe zmluvy o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX (ďalej aj „zmluva o úvere“) zo dňa 28. 11. 2012, ktorú uzavreli právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako dlžník. Žalovaná sa zaviazala splatiť poskytnutý úver vo výške 5 100,- Eur v 72. splátkach po 127,07 Eur mesačne. Ročná percentuálna miera nákladov (ďalej aj „RPMN“) bola uvedená vo výške 20,74 % a ročná úroková sadzba 19 %. Celková výška nákladov predstavovala sumu 3 405,74 Eur. Celková čiastka splatná spotrebiteľom v zmluve uvedená nebola, no z bodu 3.1 zmluvy vyplýva, že celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Dátum prvej platby bol určený na 17. 12. 2012 a dátum konečnej splatnosti na 17. 11. 2018. Z dôvodu nesplácania úveru žalovanou riadne a včas právny predchodca žalobcu (E. banka, a.s.) predmetný úver dňa 02. 05. 2017 zosplatil.

1.2 Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k záveru, že nárok uplatnený žalobcom je dôvodný a zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 5 055,95 Eur, pozostávajúcej z dlžnej istiny 3 465,35 Eur, úrokov a úrokov z omeškania do 20. 12. 2018 vo výške 1 580,35 Eur a poplatkov vo výške 10,25 Eur. Súd prvej inštancie vyhovel žalobe žalobcu aj v časti o zaplatenie zmluvných úrokov vo výške 19 % ročne zo sumy 3 465,35 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia ako aj úrokov z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 3 465,35 Eur od 20. 12. 2018 do zaplatenia, nakoľko mal za to, že žalobca uplatnil zmluvné úroky v dohodnutej výške a úroky z omeškania v súlade s vykonávacím predpisom.

1.3 S tvrdením žalovanej o bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy sa súd prvej inštancie nestotožnil. Skonštatoval, že žalovanou vytýkané neprijateľné zmluvné podmienky o oprávnení žalobcu jednostranne meniť obchodné podmienky, reklamačný poriadok a všeobecné obchodné podmienky

bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru nespôsobujú. Rovnako sa žalovaná nemôže domáhať vyhlásenia zmluvy za bezúročnú a bezpoplatkovú z dôvodov, že dlžník nebol s odbornou starostlivosťou oboznámený so všeobecnými obchodnými podmienkami, že dlžník obchodné podmienky nepodpísal, resp. že poisťné podmienky mu neboli odborne vysvetlené. Bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy nenastáva pre akékoľvek neprijateľné zmluvné podmienky, ale len z dôvodov podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon č. 129/2010 Z. z.“).

1.4 K námietke žalovanej, že zmluva o úvere je napísaná málo čitateľným formátom písma súd prvej inštancie uviedol, že táto bola uzavretá dňa 28. 11. 2012, pričom až od 28. 05. 2014 bolo schválené nariadenie Vlády SR č. 141/2014 Z. z. o zmene a doplnení Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka o úprave veľkosti písma v spotrebiteľskej zmluve ako aj vo všeobecných obchodných podmienkach tak, že veľkosť písma musí mať výšku najmenej 1,9 mm. Podľa prechodného ustanovenia tohto nariadenia záväzkový vzťah, ktorý vznikol pred 01. 06. 2014, sa riadi podľa predpisov účinných do 31. 05. 2014, ktoré predpisy veľkosť písma v spotrebiteľských zmluvách neupravovali.

1.5 Pokiaľ žalovaná namietala, že zo zmluvy o úvere nie je zrejmé aká časť splátky je určená na istinu, úroky a poplatky, súd prvej inštancie poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/2015 Home Credit Slovakia, a. s. proti U. Y. zo dňa 9. novembra 2016, z ktorého vyplýva, že spotrebiteľská zmluva o úvere nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Povinnou náležitosťou zmluvy o úvere teda nie je podrobný rozpis výšky, počtu a termínov každej splátky. Súd prvej inštancie na podporu svojej argumentácie uviedol aj rozsudok Najvyššieho súd SR sp. zn. 3Cdo 146/2017 zo dňa 22. 02. 2018, v ktorom najvyšší súd skonštatoval, že eurokonformným výkladom zákona č. 129/2010 Z. z. dospel k záveru, že od dodávateľov nemožno žiadať, aby v zmluve uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky).

1.6 Dohodnutú úrokovú sadzbu vo výške 19 % nepovažoval súd prvej inštancie za neprijateľnú v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko úroková sadzba úveru len 1,35 násobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu, za ktorú boli úvery poskytované bankami v rozhodnom období (podľa údajov Národnej banky Slovenska „Priemerné úrokové miery z ÚVEROV poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny - stav a nové obchody“, pri spotrebiteľských úveroch poskytnutých nad 5 rokov sa uvádza priemerná úroková sadzba v období 11/12 vo výške 13,99 %). Ani celková výška odplaty vyjadrená prostredníctvom RPMN vo výške 20,47 % podstatne neprevyšuje odplatu obvykle používanú na finančnom trhu pri danom type úveru, keď podľa údajov Ministerstva financií Slovenskej republiky „Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrťrok 2012“ bola priemerná RPMN pri spotrebiteľských úveroch od 5 do 10 rokov vo výške 19,37 %.

1.7 Za nedôvodný považoval súd prvej inštancie aj poukaz žalovanej na to, že zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky z dôvodu uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy, resp. rozhodcovskej doložky, nakoľko ani rozhodcovská doložka, ani dohoda o zrážkach zo mzdy v danom prípade neboli zo strany žalobcu uplatňované v konaní a uvedené zmluvné podmienky nemajú vplyv na platnosť uzavretej úverovej zmluvy.

1.8 K námietke premlčania vnesenej žalovanou súd prvej inštancie uviedol, že v zmysle § 103 O. z., ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z výzvy žalobcu zo dňa 05. 04. 2017 vyplýva, že splátka, ktorá vyvolala zročnosť dlhu, je splátka z 12. 11. 2016, pričom žaloba bola doručená na súd dňa 05. 11. 2019 a teda nárok žalobcu nie je premlčaný.

1.9 O nároku strán sporu na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) a plne úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označila za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p., t.j. z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa žalovanej predmetná spotrebiteľská zmluva nespĺňa náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. Žalovaná poukázala na to, že jej bol poskytnutý úver vo výške 5 100,- Eur, ktorý mala splatiť 72. splátkami po 127,07 Eur, čo dokopy predstavuje sumu 9 149,04 Eur. V zmluve však bola ako celková výška nákladov uvedená suma 3 405,74 Eur, čo spolu s istinou predstavuje dokopy sumu 8 505,74 Eur. Celkové

náklady žalovanej predstavujú sumu 4 049,04 Eur a nie sumu 3 405,74 Eur s rozdielom 643,30 Eur. Žalobca tak poskytol žalovanej ako spotrebiteľke nesprávne informácie o tom, aká bude hodnota úveru. Ďalej žalovaná namietla, že právny predchodca žalobcu si pri postúpení pohľadávky dňa 20. 12. 2018 nespĺnil zákonnú povinnosť oznámiť túto skutočnosť žalovanej v lehote 5 pracovných dní. Žalovaná sa nestotožnila ani s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, o tom že dohodnutá úroková sadzba vo výške 19 % je prijateľná a v súlade s dobrými mravmi, nakoľko úrokové sadzby poskytované bankami v rozhodnom období predstavovali 10,02 %, resp. 9,82 %. RPMN uvedená bankou vo výške 20,74 % je nesprávna, pretože v zmysle interaktívnej RPMN kalkulačky má byť správne vo výške 23,81 %. V predmetnej zmluve chýbajú predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN, a aj z tohto dôvodu je potrebné považovať úver za bezúročný a bezpoplatkový. Dohoda o zrážkach v zmluve predstavuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Žalovaná poukázala aj na to, že zo zmluvy o úvere nie je zrejmé aká časť splátky je určená na splátku istiny, úroku, poplatkov a nákladov spojených s úverom, čo spôsobuje jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť. Hoci zákonodarca od 01. 05. 2018 upustil od členenia splátok spotrebiteľských úverov, logickým výkladom zákona č. 129/2010 Z. z. možno dospieť k záveru, že zmluvy uzatvorené do 30. 04. 2018 vyžadujú členenie splátok na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov. Na záver žalovaná uviedla, že veriteľ použil nekalé obchodné praktiky, keď neinformoval spotrebiteľa o dôsledkoch vyplývajúcich z jednotlivých ustanovení zmluvy a nekonal s náležitou odbornou starostlivosťou a použil predtlačенú formulárovú zmluvu, ktorej obsah bol vopred pripravený bez možnosti ovplyvniť jej obsah druhou stranou. S poukazom na vyššie uvedené žalovaná navrhla, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej doručenom súdu prvej inštancie dňa 20. 08. 2020 uviedol, že žalovaná v odvolaní použila rovnakú argumentáciu ako v konaní pred súdom prvej inštancie, ku ktorej sa už žalobca podrobne vyjadril. Žalobca považoval rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny z dôvodu, že súd prvej inštancie sa s argumentáciou žalovanej podrobne a v súlade s právnymi predpismi vysporiadal. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanú zaviazal na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalovaná v replike zo dňa 07. 09. 2020 zopakovala svoju argumentáciu uvedenú už v odvolaní.

5. Žalobca v duplike doručenej súdu prvej inštancie dňa 29. 09. 2020 uviedol, že trvá na svojich doterajších vyjadreniach v konaní.

6. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovanej podľa § 34 C. s. p., po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p., v rozsahu odvolania podľa § 379 C. s. p., z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C. s. p., dospel k názoru, že odvolanie žalovanej je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) C. s. p. zrušiť a v zmysle § 391 ods. 1 C. s. p. vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z nasledovných dôvodov:

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom

8. Podľa § 391 ods. 1 C. s. p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

9. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovanej ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 2 písm. g), h) a i) zákona č. 129/2010 Z. z. (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) sa na účely tohto zákona rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o

spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok (g); celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom (h) a ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19 (i).

11. V zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

12. Odvolací súd sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie v časti, v ktorej dospel k záveru, že zmluva o úvere uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „O. z.“). Odvolací súd však nepovažuje za dostatočné posúdenie spotrebiteľskej zmluvy súdom prvej inštancie v časti týkajúcej sa podstatných náležitostí zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaná ako spotrebiteľka uzatvorila dňa 28. 11. 2012 s právnym predchodcom žalobcu zmluvu o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX, v zmysle ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 5 100,- Eur, ktorý sa zaviazala splácať v 72. mesačných splátkach vo výške 127,07 Eur vždy ku 17. dňu v mesiaci. Úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 19 % a ročná percentuálna miera nákladov uvedená vo výške 20,74 %. Celková výška nákladov predstavovala sumu 3 405,74 Eur. Číselné vyjadrenie celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť v zmluve uvedené nebolo. Z bodu 3.1 zmluvy o úvere je však zrejmé, že celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť tvorí súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom (poznámka odvolacieho súdu - 8 504,74 Eur). Z čl. 2 zmluvy o úvere vyplýva poistenie žalovanej ohľadom schopnosti splácať úver v základom súbore. Z výšky mesačne splátky 127,07 Eur uvedenej v zmluve možno výpočtom zistiť, že v tejto je zahrnuté aj poisťné podľa sadzovníka poplatkov vo výške 8,07 Eur. Splátka bez poistenia v zmluve uvedená nie je. Následne však RPMN, celkové náklady spotrebiteľa a od toho sa odvíjajúca celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť nie sú počítané z výšky splátky uvedenej v zmluve (127,07 Eur), ale zo splátky zníženej minimálne o výšku mesačného poisťného (8,07 Eur). Za takéhoto stavu rozdiel (643,30 Eur) medzi celkovými nákladmi uvedenými v zmluve vo výške 3 405,74 Eur a nákladmi vypočítanými podľa výšky a počtu splátok vo výške 4 049,04 Eur ($72 \times 127,07 = 9 149,04$; $9 149,04 - 5 100 = 4 049,04$) predstavujú splátky poisťného spolu vo výške 581,04 Eur ($8,07 \times 72$) a suma vo výške 62,26 Eur, ktorá odvolaciemu súdu známa nie je.

12.1 Zo znenia zmluvy o úvere vyplýva, že v súvislosti s poistením schopnosti splácať úver sú dlžníkovi dané na výber dve varianty poistenia a to tzv. základný súbor poistenia a tzv. komplexný súbor poistenia. Možnosť dlžníka odmietnuť poistenie v texte zmluvy uvedená nie je. Je pritom zrejmé, že ide o predtlačенú formulárovú zmluvu, pripravenú vopred, do ktorej textu dlžník nemá možnosť zasiahnuť. Odvolací súd je toho názoru, že v prípade, že text zmluvy o úvere predpokladá len výber jedného z uvedených súborov poistenia a dlžník nemá možnosť vyznačiť skutočnosť, že nežiada poistenie schopnosti splácať úver, poistenie nie je dojednané dobrovoľné, ale je podmienkou poskytnutia úveru, pretože spotrebiteľ musí uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby. V takomto prípade má byť v zmysle § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. výška poisťného nevyhnutne zahrnutá do celkových nákladov spojených s úverom, čo následne vstupuje do výpočtu RPMN a ovplyvňuje jej výšku a aj výšku celkovej čiastky, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť. V predmetnej zmluve o úvere suma poisťného 8,07 Eur (podľa sadzovníka poplatkov účinného od 12. 11. 2012) mesačne vo výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov a výpočte celkových nákladov (a od toho sa odvíjajúcej celkovej čiastky, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť) obsiahnutá nebola. Keďže zákon č. 129/2010 Z. z. výslovne požaduje písomné uvedenie celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítanej na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako obligatórnej náležitosti priamo v zmluve o spotrebiteľskom úvere, nepostačuje iba odkaz na to, že celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom z dôvodu, že si týmto spôsobom musí podstatnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere do zmluvy dosadiť sám spotrebiteľ, ktorý v čase uzavretia zmluvy musí mať všetky informácie ovplyvňujúce jeho rozhodnutie, či zmluvu s dodávateľom uzavrie. V prejednávanej veci bol údaj o nákladoch spotrebiteľa klamlivý (absentoval zápočet poisťného do celkových nákladov) a žalovaná tak ani nemohla poznať výšku nákladov, ktoré jej v súvislosti s

poskytnutým úverom vzniknú. Údaj v zmluve, podľa ktorého „celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom“ bol nepresný a zavádzajúci.

13. Pokiaľ súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj zmluvný úrok vo výške 19 % ročne zo sumy 3 465,35 od 12. 12. 2018 až do zaplatenia, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16. 06. 2020, v ktorom najvyšší súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Tento právny názor je možné považovať za ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (článok 2 ods. 2 základných princípov C.s.p.), pretože sa s ním stotožnili aj ďalšie senáty vo svojich rozhodnutiach (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu SR vo veciach sp. zn. 2Cdo/115/2019, sp. zn. 8Cdo/237/2019, sp. zn. 8Cdo/135/2020, sp. zn. 9Cdo/24/2020, sp. zn. 8Cdo/221/2019, sp. zn. 2Cdo/241/2019, 5Cdo/46/2020).

14. Podľa § 565 O. z. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

15. Podľa § 53 ods. 9 O. z. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Ustanovenie § 53 ods. 9 O. z. je potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti s ustanovením § 565 O. z., t. j. veriteľ môže vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru do splatnosti najbližšej splátky nasledujúcej po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškание s ktorou sa stal splatný celý dlh samozrejme za splnenia ďalšej podmienky podľa § 53 ods. 9 O. z. - upozornenia dlžníka na možnosť zosplatenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva. Odvolací súd však dáva do pozornosti, že aj v prípade splnenia podmienok v zmysle § 53 ods. 9 O. z. je veriteľ časovo limitovaný využitím práva na zosplatenie, ktoré musí uplatniť podľa § 565 O. z. najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky po splátke, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace a omeškание s ňou trvá (pre ktorú k zosplateniu došlo). V Upozornení - výzve na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 05. 04. 2017 veriteľ upozornil žalovanú, že ku dňu 05. 04. 2017 je pohľadávka banky viac ako tri mesiace po splatnosti vo výške 689,58 Eur a v prípade ak nedôjde k jej úhrade, je banka oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným. Vo výzve na úhradu dlžnej sumy zo dňa 02. 05. 2017 veriteľ oznámil žalovanej, že sa úverová pohľadávka vo výške 3 695,12 Eur stala predčasne splatnou ku dňu 02. 05. 2017. Z uvedených listín údaj, kvôli ktorej omeškanej splátke bol úver predčasne zosplatený nie je zrejмый. V prípade, že chcel veriteľ účinne zosplatiť úver poskytnutý žalovanej, musela by byť s poukazom na dátum zosplatenia úveru (02. 05. 2017) splátkou, pre ktorú bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru splátka splatná dňa 17. 01. 2017 (do omeškания, s ktorou by sa žalovaná dostala dňa 18. 01. 2017) a najbližšou nasledujúcou splátkou splatnou po uplynutí lehoty troch mesiacov od omeškания so zaplatením, t. j. po 18. 01. 2017 by bola splátka splatná dňa 17. 05. 2017 (pretože do splatnosti splátky splatnej dňa 17. 04. 2017 ešte neuplynuli tri mesiace). Odvolací súd poukazuje na to, že pri skúmaní dodržania zákonných predpokladov pri zosplatení úveru zo strany veriteľa sa súd prvej inštancie nezaoberal rozporom v žalobcom doloženej listine - Aktuálny stav úveru ku dňu 18. 12. 2018, kde v časti „zaplatené splátky“ na čl. 8 spisu je ako posledná uvedená splátka za január 2017 vo výške 37,- Eur zarátaná na úroky a v časti „plán splátok“ na čl. 9 spisu je ako posledná uvedená splátka za mesiac október 2016 vo výške 91,67 Eur, a ani vo vyjadrení žalobcu doručenom súdu prvej inštancie dňa 16. 04. 2020, kde žalobca na čl. 129 spisu uvádza, že dňa 25. 11. 2016 sa stala úverová pohľadávka splatná. Sám súd prvej inštancie v bode 31. odôvodnenia rozsudku uviedol, že z výzvy žalobcu zo dňa 05. 04. 2017 vyplýva, že splátka, ktorá vyvolala zročnosť dlhu je splátka z 12. 11. 2016. Zo spisu zároveň nie je zrejмый ani splatnosť mesačných splátok úveru, keď v zmysle zmluvy o úvere je splatnosť prvej platby 17. 12. 2012 a ďalších platieb 17. deň v mesiaci a v listine aktuálny stav úveru ku dňu 18. 12. 2018 (č. 1. 9 spisu), je s výnimkou prvých 13. splátok uvedená splatnosť splátok vždy 25. deň v mesiaci.

17. V zmysle § 391 ods. 3 C. s. p. odvolací súd uvádza, že bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne preskúmať existenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o úvere podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy a to najmä celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ uhradiť a správnosť výšky ročnej percentuálnej miery nákladov. Pre posúdenie správnosti výšky RPMN a

celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ uhradiť bude rozhodujúce, či poistenie ako doplnková služba bolo podmienkou poskytnutia úveru, teda či poistenie malo byť zahrnuté podľa § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. z. do celkových nákladov spotrebiteľa. V prípade, že súd prvej inštancie dospeje k záveru, že v zmluve o úvere absentuje niektorá z obligatórnych náležitostí vyžadovaných § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. alebo, že výška RPMN je v zmluve o úvere uvedená nesprávne v neprospech spotrebiteľa, bude súd prvej inštancie postupovať v súlade s ustanovením § 11 ods. 1 písm. a) alebo b) zákona č. 129/2010 Z. z. Súd prvej inštancie preverí u žalobcu aj to, kvôli ktorej nezaplatenej splátke žalobca úver predčasne zosplatnil a na základe toho vyhodnotí či bol úver zosplatnený v súlade so zákonným ustanovením § 565 O. z. Z obsahu spisu zatiaľ nie je možné vyvodiť, či bola lehota ustanovená v § 565 O. z. dodržaná. Následne po vyhodnotení vyššie uvedeného a po zistení sumy, ktorú už žalovaná na úver zaplatila (dobrovoľne aj na základe zrážok zo mzdy) súd prvej inštancie opätovne posúdi nárok žalobcu na zaplatenie požadovanej sumy 5 055,95 Eur s príslušenstvom. Zároveň v prípade, že súd prvej inštancie dospeje k záveru, že zmluvu o úvere nie je možné považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú, prizná zmluvný úrok vo výške 19 % požadovaný žalobcom v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR, na ktorú odvolací súd poukázal v bode 13. tohto rozhodnutia.

17.1 Úlohou odvolacieho súdu je predovšetkým preskúmať správnosť postupu v konaní predchádzajúcim vydaniu rozhodnutia súdom prvej inštancie a správnosť samotného rozhodnutia súdu prvej inštancie, nie nahrádzať prvoinštančné konanie. Vzhľadom na možný rozsah dokazovania vo vyššie naznačenom smere nebolo účelne doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

18. Nakoľko od výsledku sporu a pomeru úspechu strán sporu vo veci samej je závislý výrok o náhrade trov konania, odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 379 písm. a) C. s. p. zrušil aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov konania. O trovách konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 396 ods. 3 C. s. p. v novom rozhodnutí.

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).